

WAT ZOU ZEELAND ZIJN ZONDER MOSSELEN?

Het schelpdier heeft heel wat stormen doorstaan. Om Zeelands roem hoog te houden, hebben we in de Oosterschelde van een dam zelfs een kering gemaakt. Nu zijn de pijlers met schuiven een geaccepteerd wereldwonder. De Zeeuwse mossel noemt zich spekkoper.

Al meer dan honderd jaar is Yerseke het kloppend hart van de schelpdiersector. De tijd van de witgekalkte dakpannen ligt achter ons. Inmiddels biedt de hangcultuur nieuw perspectief. Zo blijven alle ogen in België en Nederland bij het begin van het nieuwe seizoen gericht op dat stadje aan de Oosterschelde. Zijn ze dit jaar goed op gewicht? Koken we met wijn, of snijden we er een simpel uitje bij? Elke derde zaterdag van augustus houdt de sector open huis, voor wie weet dat zeebanket geen loze term is.

Philippine heeft een standbeeld voor de mossel opgericht. Sinds de Braakman met een dam getemd is wordt er niet meer geproduceerd. Maar wel gekookt en gegeten. Namen als De Mosselbank en Auberge des Moules doen vele harten sneller kloppen. Mosselwijnkje erbij?

De PZC staat voor het Zeeuwse product. Verwateren krijgt in Zeeland een bijzondere betekenis. Roem brengt brood op de plank. Lees het in de PZC. A votre santé!

WAT ZOU ZEELAND ZIJN ZONDER DE PZC? WILT U OOK 33% KORTING OP UW JAARABONNEMENT? GA NAAR [PZC.NL/MATCHMAKER](https://pzc.nl/matchmaker)

PZC

WAT ZOU ZEELAND ZIJN ZONDER WIND?

Zeeuwen horen van de wind te weten.

Wie in Vlissingen of Breskens zee kiest, moet zich eerst vergewissen. Compagnieschepen pasten eeuwenlang op hun tellen op de Rede van Rammekens. Tegenwoordig varen we tegen de wind in, als ooit Willem van der Decken.

Maar dan nog. De wind tekent het Zeeuwse leven.

Vanaf het hoogste duin bij Biggekerke zie je de wolken jagen en de golven koppen maken. Toch bestorm je er de hemel, beschut – zo voelt het – door een glazen wand. Meeuwen zeilen om je hoofd op de thermiek. Wij proberen het ook, maar blijven kwetsbare flyers.

Op het Zeeuws-Vlaamse land lispelen de populieren zomer. De warme wind, zingt de Franse Vlaming Brel. In donkerder jaargetijden buldert het in de schoorsteen en kleppen de pannen. Dan spookt 1953 nog in menig huis. Gaat de kering al dicht?

De wind heerst over het vlakke Zeeuwse land. Je kunt hem horen, voelen, altijd en overal. Niet zien, zou je denken. Wij weten wel beter. Van de kust tot diep in de Zeeuwse achterlanden neigen de bomen naar noordoost. Ze buigen mee – een kwestie van overleven in dat soms van zout vergeven gewest.

De PZC steekt met de Zeeuwen een natte vinger in de lucht. Waakzaam. Waar zeespiegels en zandhonger dagelijks nieuws zijn, moet je wel weten uit welke hoek de wind waait.

WAT ZOU ZEELAND ZIJN ZONDER DE PZC? WILT U OOK 33% KORTING OP UW JAARABONNEMENT? GA NAAR [PZC.NL/MATCHMAKER](https://pzc.nl/matchmaker)

PZC

WAT ZOU ZEELAND ZIJN ZONDER KLEDERDRACHT?

Een ondermuts van broderie, een tussenmuts, dan een bovenmuts van Mechelse kant. Doek, beuk, keuzen. En een manteline om de blote armen tegen de kou te beschermen. Zo zien we onze Zeeuwsen alleen nog op braderieën en oogstfeesten. Voor de mannen was er een boezeroen van kamgaren met in het halsboord twee gouden halsknopen.

Stae m'n bovenmusse goed? Die vraag werd eeuwenlang elke ochtend gesteld. Nu is het een succesboek over verdwijnende drachten, dat aan de haal gaat met de PZC-publieksprijs. Net zogoed is de Zeeuwse knop een wereldhit. Eerst als bakblik. Inmiddels wordt de basisvorm van oude mutsspelden ook gebruikt voor het maken van bonbons, zeepjes, kazen en fietsbellen.

Wie zegt dat de Zeeuwse traditie ten onder gaat? Het Zeeuws Museum laat jonge ontwerpers op de catwalk stoeien met beuk en boezeroen. Klederdrachtverenigingen bloeien met de trend mee. Goed Zeeuws laat zich zien, traditionals laten zich niet wegstoppen op een stoffige zolderexpositie.

Immers: alleen behoud is stilstand. Voor de PZC is Zeeland een regio vol tradities, waar de inwoners een open blik op de wereld hebben. We onderscheiden ons, al is het nieuwste Zeeuwskapje niet gemaakt voor de eeuwigheid.

WAT ZOU ZEELAND ZIJN ZONDER DE PZC? WILT U OOK 33% KORTING OP UW JAARABONNEMENT? GA NAAR [PZC.NL/MATCHMAKER](https://pzc.nl/matchmaker)

PZC

WAT ZOU ZEELAND ZIJN ZONDER LICHT?

De vuurtorenwachter, hij legde het loodje. Toch lichten in Zeeland de bakens op. Onbemand worden ze op afstand bediend. Hoezeer de stuurlied op de Zeeuwse wateren ook met satelliet en walradar op koers worden gehouden, ze willen het licht blijven zien.

Eeuwenlang werd de kust op de hogere punten van vuurbakens voorzien. Teveel en te vaak eindigden wereldreizen op de ondiepten en de stranden van de Zeeuwse delta. Houtvuren werden kolenvuren op ontkapte torens. De laatste eeuwen verzorgen lampen het licht, draaiend en wel, om met schijntijd het onderscheid te maken. Westkapelle: schitterlicht elke drie seconden, zichtbaar tot 28 mijlen op zee.

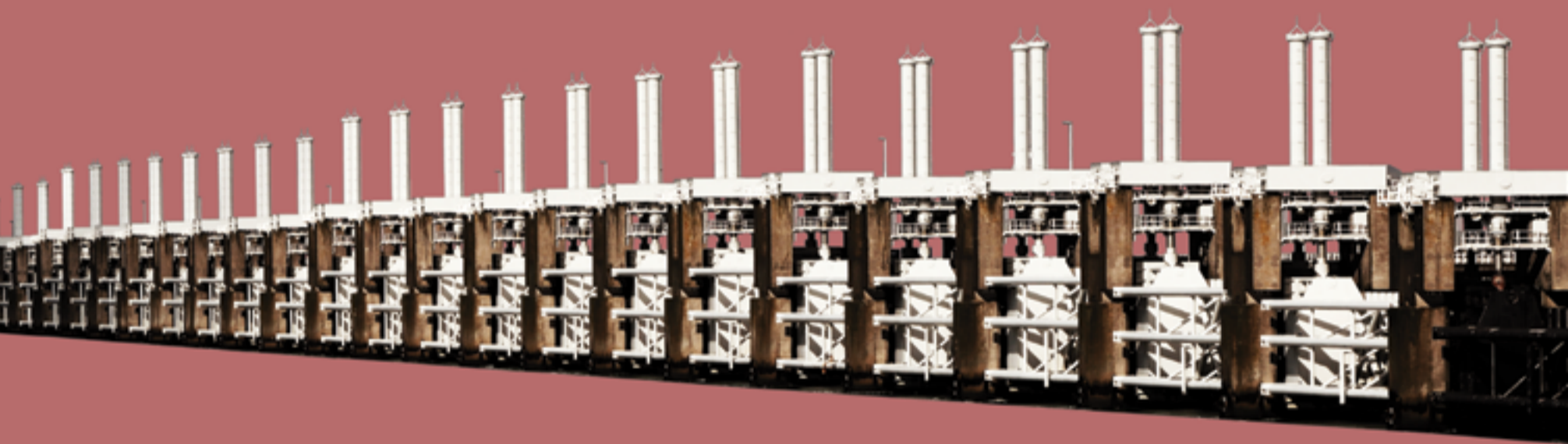
Als wegwijzers hebben vuurtorens zeker nog een taak. Voor zeevarenden. En op het land ook voor Zeeuwen en Zeeuwse gasten. Thuis is, waar de langs de hemel scherpende lichtbundel lonkt. Wat is er mooier dan zo naar huis geloodst te worden?

Elke toren heeft zijn charme. Die van Haamstede sierde het 250-gulden biljet, spiralend rood en wit om laag overkomende vliegtuigen te waarschuwen. De zwartwitte van Breskens blijft, gedoofd en wel, de oudste gietijzeren vuurtoren van Nederland. In Westkapelle heeft de met een draailicht getooide kerktoren al heel wat schilders in vervoering gebracht.

De PZC weet wie waar wenkt. Zo kunnen we koers houden.

WAT ZOU ZEELAND ZIJN ZONDER DE PZC? WILT U OOK 33% KORTING OP UW JAARABONNEMENT? GA NAAR [PZC.NL/MATCHMAKER](https://www.pzc.nl/matchmaker)

PZC

WAT ZOU ZEELAND ZIJN ZONDER EB & VLOED?

Regels in graniet gebeiteld:

*hier gaan over het tij
de maan de wind en wij*

De steen ligt vergeten op het voormalige werkeiland Neeltje Jans. Ed Leeflang (1929-2008) schreef die eeuwige tekst. Sinds de ingebruikname van de Oosterscheldekering in 1986 durft niemand meer hardop te beweren dat Zeeland veilig is. Smeltende poolkappen en inklinkende polders kantelden het deltabeeld. De schuiven zakken, zeker, als de meteorologen drie meter of meer boven N.A.P voorspellen. Maar het overlevingspakket op zolder ligt voor de pak.

Zo houden eb en vloed de Zeeuwen in hun greep. Levenbrengend water, voor vissers, recreanten en natte ondernemers. Wat niet wegneemt dat we waken als de wind weer uit die hoek waait. Leven of overleven, dat is de kwestie.

De PZC peilt hoogte en temperatuur van water en land. Elke dag, elk uur, elke minuut. Eb en vloed zijn immers altijd actueel. Dat voelt veilig, een krant die beseft dat hier maan en wind het voor het zeggen hebben.

WAT ZOU ZEELAND ZIJN ZONDER DE PZC? WILT U OOK 33% KORTING OP UW JAARABONNEMENT? GA NAAR [PZC.NL/MATCHMAKER](https://pzc.nl/matchmaker)

PZC

WAT ZOU ZEELAND ZIJN ZONDER OVERKANTEN?

Linksom of rechtsom: in Zeeland wil iedereen ooit de steiger op kunnen lopen en van wal steken.

Overkanten zijn belangrijk, in een deltagebied met levend water moeten ze elke keer maar weer bereikt worden. Op Zeelands stromen wordt al meer dan honderd jaar op vaste tijden naar de overzijde gevaren.

Terneuzen-Hoedekenskerke, Kortgene-Wolphaartsdijk, Kats-Zierikzee, Veere-Kammerland... ooit waren er nog meer veerdiensten. Kruijningen-Perkpolder roept met de vroege dubbeldekkers nog altijd nostalgische gevoelens op. 'Het veer Anna Jacobapolder-Zijpe vaart niet': zo werden vakantie-gangers door de landelijke verkeersdienst gewaarschuwd – oefen geduld of rij om. Op de veerdienst Breskens-Vlissingen moest je je kop erwtensoepe stevig in de hand houden als er meer dan noordwest zeven werd geblazen. Er kwamen dammen, bruggen, keringen en een tunnel. Tegenwoordig kan heel Zeeland worden bereisd zonder zeeziek te worden. De veerboten zijn opgelegd of verkocht.

Alle veerboten? Nou nee, 's zomers kunnen we op getemde wateren nog altijd een rondje met een pontje varen. Tussen Vlissingen en Breskens verzorgt de Fastferry een dienst die pittige deining veroorzaakt, alleen voor voetgangers en fietsers.

Voor de PZC is de overkant altijd in zicht. Of het boegwater ons nu in het gezicht spat, of juist niet.

WAT ZOU ZEELAND ZIJN ZONDER DE PZC? WILT U OOK 33% KORTING OP UW JAARABONNEMENT? GA NAAR [PZC.NL/MATCHMAKER](https://www.pzc.nl/matchmaker)

PZC